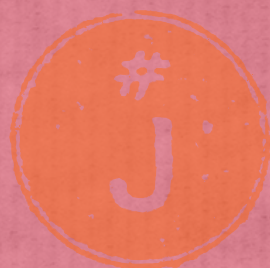

Maria Munar Estrany

El tabac s'esfuma

*Accèssit de Poesia Popular (Glosat)
Premis Castellitx*

ALGAIDA, 2006

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Premis Castellitx

PC2006-G-A-0212-0102

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC2006-G-A-0212-0102

© del text: Maria Munar Estrany
© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2019

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró
Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida
C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)
Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79
ajuntament@ajalgaida.net
premiscastellitx@ajalgaida.net
biblioteca@ajalgaida.net
www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Maria Munar Estrany

El tabac s'esfuma

Accèssit de Poesia Popular (Glosat)
Premis Castellitx

ALGAIDA, 2006

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Premis Castellitx

PC2006-G-A-0212-0102

El glosat *El tabac s'esfuma*, de Maria Munar Estrany, fou guardonat amb un Accèssit al XXVIII Premi de Poesia Popular (Glosat) dels Premis Castellitx 2006. En foren jurats, Pere Fullana Puigserver, Gabriel Janer Manila i Pere Mulet Cerdà.

Es tabac s'esfuma

Als dos mil abans de Crist
si no tenc mala memòria
es tabac era una glòria
llavors estava benvist.
Encara que sembli trist
ens ho relata s'història.

Pes maies era sagrat
es fum curava més mals
que es remeis medicinals,
era tan apreciat
que fins i tot l'han usat
per a fer es seus rituals.

Aquests indis mariners
varen estendre es fumar
pels voltants anant per mar
tant com a font de plaers
com per màgic i molt més:
mil mals podia curar.

Quan en Colom 'ribà a Cuba
veu un grup d'indis amb canya
fumar d'una planta estranya
des fumer quasi s'acuba.
Mirau quina idea incuba!
de dur es tabac cap a Espanya.

Aquí va arribar es vici
i amb un no res es costum
es va expandir com es fum
molts hi treuen benefici
no veuen es perjudici
que ens dóna es seu consum.

En Jean Nicot, un francès
ambaixador a Portugal
el va dur a la cort reial,
de França, jo tenc entès,
amb ell curà amb un no res
de la reina, un greu mal.

Sa migranya va curar
de la reina Catalina,
i per això sa toxina
més famosa que hi ha
en Linné la batià
amb so nom de nicotina.

El tabac s'esfuma

Més de quatre mil toxines
pot 'ribar a tenir un cigarro,
en podríem omplir un carro!
Amb so fumar t'enverines
es medi ambient contamines
ja deia jo: aquí hi ha marro!

Sa nicotina, es quitrà,
i es monòxid de carboni
que se'ls endugui el dimoni.
Millor deixau es fumar
perquè amb sa salut no fa
un avingut matrimoni.

Segles negoci tan gran,
pes poble ha estat vedat
només era per s'Estat
i així sorgí es contraban
gent de renom d'aquest clan
molts reals s'ha embutxacat.

Bon assumpte per s'Estat
s'hi va untar ses mans d'oli,
molts anys ha estat monopoli
moltes rendes hi ha guanyat,
(li ha sortit foradat
ja no hi ha res que el consoli).

Sa nostra Seguretat
per més senyes Social
no pot pagar tan de mal
que pes fum s'ha propagat.
Deixa es tabac, ben pensat,
per no acabar a l'hospital.

Que és massa nociu és fum
molts creuen que és un misteri
però ho diu es Ministeri
de Sanitat i Consum
i aquesta vegada ensum
que ha tengut molt bon criteri.

Si per una part hi guanya
i per s'altra part hi perd.
Que no trobau que és ben cert
que no fa negoci Espanya?
Es ben clar que és fumar danya
no importa ho digui un expert.

Sa nova Llei de mesures
contra tant de tabaquisme
per molts és un cataclisme,
ses normes troben molt dures
però a la llarga són pures
perquè fan bé a s'organisme.

El tabac s'esfuma

Fan ara es contraatac
ses empreses tabaqueres
mira-les ses punyeteres
n'hi ha que baixen es tabac
(hem 'ribat a un cul-de-sac).
No tenen altres quimeres?

Es Govern prest ha respost.
Que vol dir incentivar
es més joves a fumar?
Es tema prest ha compost
des tabac puja s'impost.
Qui més vol es preu baixar?

Es més de gener passat
ha fumat manco sa gent
un quatre i busques per cent
ses vendes han davallat.
Sí, es consum ha baixat,
gràcies a sa Llei present.

Molts negocis faran ull
es canvi els ha estat com fel
per d'altres ha estat com mel
euros fan a caramull
més d'un exfumador escull
canviar es fum pes caramel.

Abans de sa Llei entrar
si eres fumador passiu
no podies dir ni piu
però ara està ben clar
es llocs on no es pot fumar
per dogma legislatiu.

Es teu local molt bé equipa
no te queda altre remei,
mira de complir sa Llei
que si s'inspector s'empipa
ses multes fumen en pipa
fes-ne cas d'aquest consell.

I la CAEB ha dit prou!
Tantes pauses per fumar?
Així no podem anar!
Es que no treis ni pes sou!
Si ets fumador i et cou,
solució has de cercar.

O píndola o xiclet
o pegat de nicotina
si vols altra medecina
hi ha cursets per Internet,
i si estàs molt inquiet
beu qualche herba divina.

El tabac s'esfuma

O teràpia alternativa
hipnosi, acupuntura,
o un llibre per ventura.
De tota iniciativa
sa voluntat és sa diva
perquè amb ella tot es cura.

Si d'això res treus en net
i tot et sembla un infern
ves a fer feina as Govern
entre informe i decret,
pots sortir a fer es cigarret
en s'estiu i en s'hivern.

No vull fer broma amb so tema
jo que a prop el vaig tenir
mon pare molts d'anys patí
pes tabac un emfisema.
Es fum sa salut te crema
no te deixis consumir.

l veure tants sofriments
en qui jo tant estimava
es meu cor molt trist estava,
si alguns amics o parents
teniu malalts o ja absents
sabreu el que a mi em passava.

Abans 'naven amb engans,
sobre es tema des fumar
ningú volia piular,
i as cinema es galans
amb so cigarro amb ses mans
molts volien imitar.

Fumadora i fumador
tant si ets jove com si ets vell
t'hi jugues sa teva pell
cerca altra distracció
sa salut es molt millor
és potser es regal més bell.

Ara és un moment propici
per deixar anar es fumar,
millor podreu respirar,
no tendreu aquest defici
per dependre d'aquest vici,
vostre cos millorarà.

Per 'nar en contra des tabac
s'han escrit milers de toms
potser us semblin com ploms
no entengueu aquest atac:
que es fum fa més mal que un mac
ho diu s'acord marc de l'OMS.

El tabac s'esfuma

Després de fer molts d'estudis
on s'exposen mil raons
vos dic ses conclusions:
sa teva vida no tudis
i si fumes d'hàbit mudis
no et facis malbé es pulmons.

